

งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัด องค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

เรือโท สมัคร นนุไพโรจน์

005333

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

แผนกวิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๑๘

THE EDUCATIONAL ADMINISTRATIVE TASKS OF CHANGWAD
ADMINISTRATION ORGANIZATION ELEMENTARY SCHOOL IN THAILAND
SOUTHERN REGION

Lieutenant Samark Noophairode RTN.

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Administration

Graduate School

Chulalongkorn University

1975

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

[Handwritten signature]
.....

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการตรวจวิทยานิพนธ์

[Handwritten signature]
..... ประธานกรรมการ

[Handwritten signature]
..... กรรมการ

[Handwritten signature]
..... กรรมการ

อาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัย : อาจารย์ ดร.อมรชัย ตันติเมฆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์

งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้

ชื่อ

เรื่อโท สมักร หนูไพโรจน์

แผนกวิชา

บริหารการศึกษา

ปีการศึกษา

๒๕๑๗

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาโครงสร้างของระบบภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้
๒. เพื่อศึกษางานบริหารการศึกษาภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ โดยเฉพาะด้านความสัมพันธ์กับชุมชน งานบุคคล งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน และงานธุรการ การเงิน และบริการ
๓. เพื่อทราบปัญหาเกี่ยวกับโครงสร้างของระบบบริหารภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ และงานบริหารการศึกษา ทั้ง ๕ ประเภท ในโรงเรียนดังกล่าว

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เอกสาร หนังสือ รายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้อง และแบบสอบถาม ๓ ชุด โดยสอบถามกลุ่มประชากร ๓ กลุ่ม คือ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่มนักวิชาการ และกลุ่มประชาชน โดยแบบสอบถามทั้ง ๓ ชุดนี้ จะครอบคลุมงานบริหารการศึกษาทั้งหมด ๕ ด้าน คือ งานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน งานบุคคล งานวิชาการ งานกิจการนักเรียน และงานธุรการ การเงิน และบริการ นอกจากนี้

ยังมีผลที่ได้จากการสังเกต สัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษา และผู้เกี่ยวข้องอื่น ๆ โดยผู้วิจัยได้
เดินทางไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง แบบสอบถามแจกไปจำนวน ๓๕ ฉบับ ได้รับคืน
๓๓ ฉบับ คิดเป็นร้อยละ ๙๔.๓๐ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการหาค่าร้อยละมาเปรียบเทียบ
กัน

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยการปฏิบัติงานบริหารการศึกษา ซึ่งมีงานทั้งหมด ๕ ประเภท ตามความ
เห็นของ ผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชน ปรากฏว่า

๑. งานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้บริหารมีความเห็นว่า โรงเรียน
เรียนได้ปฏิบัติงานด้านนี้ดีแล้ว แต่นักวิชาการกับประชาชนมีความเห็นว่า โรงเรียน
เรียนให้ความสัมพันธ์กับชุมชนน้อยเกินไป
๒. งานวิชาการ ผู้บริหารและประชาชน มีความเห็นว่า โรงเรียนปฏิบัติงานนี้อยู่
ในเกณฑ์ที่ดี แต่นักวิชาการเห็นว่า งานด้านนี้โรงเรียนยังไม่ได้ปฏิบัติให้ดีเท่าที่
ควร
๓. งานบุคคล ผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชน ลงความเห็นสอดคล้องตรง
กันว่า โรงเรียนได้ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ที่ดี
๔. งานกิจการนักเรียน ผู้บริหารและนักวิชาการ มีความเห็นคล้ายคลึงกันว่า โรงเรียน
เรียนปฏิบัติงานนี้อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนประชาชนให้ความเห็นว่า โรงเรียน
ได้ปฏิบัติงานนี้อยู่ในระดับดีพอสมควร
๕. งานธุรการ การเงิน และการบริการ ผู้บริหารและประชาชนมีความเห็นว่า
โรงเรียนปฏิบัติงานนี้อยู่ในระดับที่ดี แต่นักวิชาการให้ความเห็นว่า โรงเรียน
ปฏิบัติงานด้านนี้อยู่ในระดับปานกลาง
๖. โครงสร้างของระบบบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วน
จังหวัดในภาคใต้ โรงเรียนส่วนใหญ่ยังปฏิบัติไม่ถูกต้องเท่าที่ควร การแบ่ง
หน้าที่ยังมีความสับสน ไม่ไต่มาครฐานใกล้เคียงกัน ส่วนลักษณะปัญหาในโรงเรียน
ต่าง ๆ ส่วนใหญ่คล้ายคลึงกัน

Thesis Title : The Educational Administrative Tasks of Changwad
Administration Organization Elementary Schools in
Thailand Southern Region.

Name : Lieutenant Samark Noophairode RTN.

Department : Educational Administration

Academic Year : 1974

Abstract

PURPOSE OF THIS RESEARCH

1. To study the organization of the administrative systems of the provincial elementary schools in the southern region of Thailand.

2. To study the educational administrative tasks in such provincial elementary schools, especially, in the areas of school community relation administration, staff personnel administration, curriculum and instruction administration, student personnel administration, and funds, business and service Management.

3. To find out the problems concerning the organizational structure of the elementary schools in the southern region of Thailand, and the problems concerning the five administrative tasks in such schools.

RESEARCH METHOD

The implements used in this research consist of documents,

3

books, reports concerned and the three sets of questionnaire to be answered by three groups of population : administrators, teachers and supervisors, and parents and school committees. These three sets of questionnaire covered all five administrative tasks as follow :

school-community relation administration, staff personnel administration, curriculum and instruction administration, student personnel administration, and funds, business and service management, Besides, there are informations collected from observations and by interviewing the school administrators and participants. 375 questionnaires were distributed and 363 copies or 96.80 percent were responded. Data are analyzed by percentage comparison and reports.

FINDINGS

Results from the findings about the administrative tasks, according to the opinion of the three groups of respondents, are as : follow :

1. Task concerning school-community relation administration, the administrators believe that the schools have done fairly good and, on the other hand, the teachers and supervisors and parent and school committees indicate that the schools have paid less attention to its community.
2. Task concerning curriculum instruction administration, both the administrators and the parent and school committees believe that the schools have done their work proportionally good, but the teachers and supervisors indicate that the schools have not given enough attention to this area

3. Task concerning staff personnel administration, the administrators, the teachers and supervisors and the parent and school committees agree that the schools have performed fairly well.

4. Task concerning student personnel administration, the administrators and the teachers and supervisors have expressed their idea similarly that the schools have given their attention to this task reasonably good, but, according to the parent and school committees, the schools have paid their attention to this task rather appropriate.

5. Task concerning funds, business and service management, the administrators and the parent and school committees show that the schools have performed their duties well, but the teachers and supervisors states that the schools have conducted their duties just fair and moderate.

6. According to the organizational structure of the elementary schools in the southern region of Thailand, most schools still haven't operated correctly. Functions and responsibilities are still mixed up. The operation in the schools still cannot keep up to standard. And, finally, problems occurred in the schools are largely similar.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดี เพราะได้รับความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภิญญา สาทร ซึ่งได้ให้การปรึกษาและคำแนะนำในการดำเนินงาน และ อาจารย์ ดร. อมรชัย ตันติเมธ ซึ่งเป็นผู้ควบคุมการวิจัย ช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้รับความกรุณาจาก ดร. พนมพงษ์ ไพบูลย์ ดร. สุมิตร คุณานุกร อาจารย์ นพพงษ์ บุญจิตราคุลย์ อาจารย์ ไพบูลย์ อินทริวิชา อาจารย์ กวี รัชชชน และ อาจารย์ วิเชียร เกตุสิงห์ ซึ่งได้กรุณาให้คำแนะนำและให้การปรึกษาเป็นอย่างดี

สำหรับการออกเดินทางไปสำรวจข้อมูลด้วยตนเองในจังหวัดภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวม ๓ จังหวัด นั้น ผู้วิจัยได้รับความร่วมมือและความสะดวกจากหลายฝ่าย คือ

ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กรุณาให้ทุนในการวิจัยและออกหนังสือมาให้ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารฝ่ายปกครอง ซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา

อธิบดีกรมการปกครอง ได้กรุณาอำนวยความสะดวก โดยแจ้งและมีหนังสือไปยังองค์การบริหารส่วนจังหวัดในภาคใต้ โดยเฉพาะจังหวัดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผู้ว่าราชการจังหวัด ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายอำเภอ ศึกษาธิการจังหวัด ศึกษาธิการอำเภอ หัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัด หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอศึกษานิเทศก์เขตศึกษานิเทศก์จังหวัด ตลอดจนครูใหญ่ ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูในโรงเรียน กรรมการการศึกษาโรงเรียน และผู้ปกครองนักเรียนของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้กรุณาให้สัมภาษณ์ และตอบแบบสอบถาม ซึ่งทำให้ได้ข้อมูลต่าง ๆ มาทำการวิจัย

นอกจากนี้ผู้วิจัยยังได้รับคำแนะนำ ตลอดจนความช่วยเหลือ และความสะดวกในสถานที่ต่าง ๆ เป็นอย่างดีจากหลายท่าน คือ

นายบุญนิจ ไชยสิทธิ์
 อาจารย์ อาจิม นิลบุศย์
 อาจารย์ บุญสง สวัสดิ์เวช
 นายรุ่ง แสงรุ่งระวี
 นายพั่งงา ปทุมรัตน์

นายประเสริฐ กวคกิจการ
 สัตวแพทย์ สาโรจ มหาชนธ์

นายสมนึก เอียบสกุล

นายสุทิน ปิ่นแก้ว

นายประดิษฐ, สังขวิชัย

นาวาเอก พิจิตร จิระสถิตย์

นาวาตรี กาญจน์ คันทิเวชกุล

อัยการจังหวัดภูเก็ต

ศึกษานิเทศก์เขต ๘

ศึกษานิเทศก์เขต ๘

หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอกะทู้

หัวหน้าส่วนการศึกษาจังหวัดพังงา

นักวิชาการ ส่วนการศึกษาจังหวัดพังงา

สัตวแพทย์จังหวัดพังงา

หัวหน้าหมวดการศึกษาอำเภอตะกั่วป่า

อาจารย์ใหญ่โรงเรียนตะกั่วป่าเสนานุกูล

ศึกษานิเทศก์อำเภอหาดใหญ่

ผู้บังคับการสถานีทหารเรือสงขลา

ผู้บังคับหมวดบินเฉพาะกิจทหารเรือสงขลา

ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาที่ได้รับจากหลายฝ่าย และจากทุกท่านที่กล่าวนามมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย.

เรือโท สมัคร หนูไพโรจน์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ค
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
รายการตารางประกอบ	ญ
บทที่	
๑. บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	๖
ขอบเขตการวิจัย	๑๐
คำจำกัดความ	๑๑
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	๑๒
วิธีดำเนินการวิจัย	๑๓
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๑๓
กลุ่มประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	๑๓
การเก็บรวบรวมข้อมูล	๑๔
การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีสถิติ	๑๔
ลำดับขั้นในการเสนอข้อมูล	๑๔
๒. เอกสารอ้างอิงและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๖
งานเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน	๒๐
การบริหารงานบุคคล	๓๒
การบริหารงานวิชาการ	๔๔
การบริหารกิจการนักเรียน	๕๒

บทที่

หน้า

๓. วิธีดำเนินการวิจัยและรวบรวมข้อมูล	๖๘
วิธีดำเนินการวิจัย	๖๘
ประชากร	๖๘
กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง	๖๙
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	๗๓
เก็บรวบรวมข้อมูล	๗๗
การเสนอข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	๗๙
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๐
สรุป	๘๐
๔. การวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๘๑
ตอนที่ ๑ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	๘๒
ตอนที่ ๒ งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษา	๘๖
ตอนที่ ๓ การเปรียบเทียบงานบริหารการศึกษา	๑๖๘
ตอนที่ ๔ ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้บริหาร นักวิชาการ และประชาชน	๑๘๐
ตอนที่ ๕ ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหารการศึกษา และการสังเกต โรงเรียนในกลุ่มตัวอย่าง	๑๘๗
๕. สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ	๑๙๓
สรุปผลการวิจัย	๑๙๓
อภิปราย	๒๐๗
ข้อเสนอแนะ	๒๑๓
บรรณานุกรม	๒๒๑
ภาคผนวก ก.	๒๒๖
ภาคผนวก ข.	๒๒๘
ภาคผนวก ค.	๒๕๘
ประวัติการศึกษา	๒๖๒

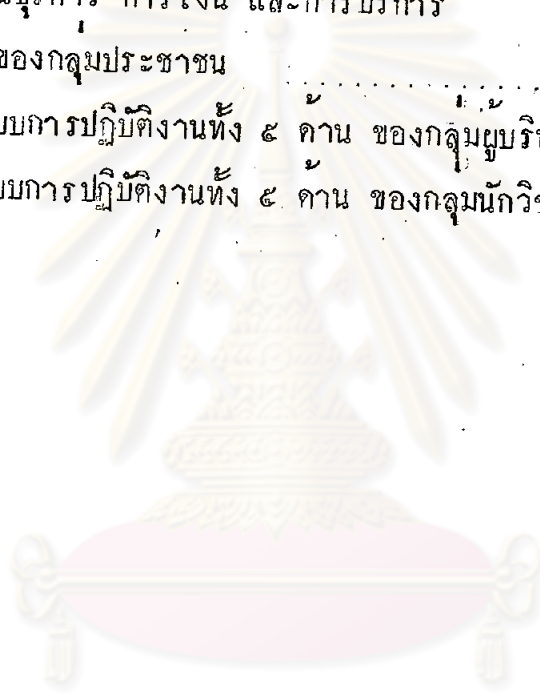
รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า
๑. แสดงประเภทของโรงเรียนที่เปิดสอนชั้นสูงสุด	๗๒
๒. แสดงขนาดของโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	๗๓
๓. แสดงจำนวนขอและนำหนักความสำคัญของแบบสอบถาม	๗๖
๔. แสดงจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน	๗๘
๕. แสดงกลุ่มตัวอย่างแบ่งตามลักษณะเพศ	๘๓
๖. แสดงวุฒิทางการศึกษาของผู้ตอบแบบสอบถาม	๘๔
๗. แสดงอาชีพของประชาชนผู้ตอบแบบสอบถาม	๘๕
๘. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร	๘๗
๙. การบริหารงานวิชาการตามความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร	๘๖-๘๓
๑๐. การบริหารงานบุคคล ตามความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร	๘๘-๑๐๐
๑๑. การบริหารงานกิจการนักเรียน ตามความเห็นของกลุ่มผู้บริหาร	๑๐๖
๑๒. การบริหารงานธุรการ การเงิน และการบริการ ตามความ เห็นของกลุ่มผู้บริหาร	๑๑๑
๑๓. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามความเห็นของนักวิชาการ	๑๑๖
๑๔. การบริหารงานวิชาการ ตามความเห็นของนักวิชาการ	๑๒๑-๒๒๒
๑๕. การบริหารงานบุคคล ตามความเห็นของนักวิชาการ	๑๓๐
๑๖. การบริหารงานกิจการนักเรียน ตามความเห็นของนักวิชาการ	๑๓๓-๑๓๔
๑๗. การบริหารงานธุรการ การเงิน และการบริการ ตามความเห็น ของนักวิชาการ	๑๔๑
๑๘. การบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามความเห็นของประชาชน	๑๔๔-๑๔๕

ตารางที่

หน้า

๑๘.	การบริหารงานวิชาการ ตามความเห็นของกลุ่มประชาชน	๑๕๑
๒๐.	การบริหารงานบุคคล ตามความเห็นของกลุ่มประชาชน	๑๕๖
๒๑.	การบริหารงานกิจการนักเรียน ตามความเห็นของกลุ่มประชาชน	๑๕๘
๒๒.	การบริหารงานธุรการ การเงิน และการบริการ ตามความเห็นของกลุ่มประชาชน	๑๖๔
๒๓.	การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง ๕ ด้าน ของกลุ่มผู้บริหาร	๑๖๘
๒๔.	การเปรียบเทียบการปฏิบัติงานทั้ง ๕ ด้าน ของกลุ่มนักวิชาการ	๑๗๖

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย